

Onderwerp:	Strafbaarstelling illegaliteit in strijd met mensenrechten
Datum	27 februari 2013
Partij:	SDOH-D66-HB
Bijlage:	14
Ingekomen brief griffie:	28 februari 2013
Antwoord college:	26 maart 2013

Aan het college van burgemeester en wethouders van Helmond,

Het strafbaar stellen van illegaliteit was één van de 'pijnpunten' uit het gedoogakkoord dat het vorige kabinet Rutte I sloot met de PVV. D66 vindt het dan ook merkwaardig dat de huidige regering van VVD én PvdA deze symbolische plannen nu rücksichtslos doorzet. Het wetsvoorstel is inmiddels ingediend bij de Tweede Kamer en is op 14 februari behandeld.

Onze partij is tegen strafbaarstelling van illegaliteit omdat de maatregel op gespannen voet staat met fundamentele rechten. Mensen straffen op basis van het feit dat zij niet over de juiste papieren beschikken is in strijd met het Verdrag voor de Rechten van de Mens, diverse internationale verdragen en het Unierecht. Daarbij komt dat strafbaarstelling geen oplossing is voor het illegaal verblijf van vreemdelingen in onze samenleving. Voor criminele of overlast gevende vreemdelingen bestaat er immers al de mogelijkheid tot strafrechtelijk optreden (bijvoorbeeld het inreisverbod).

Deze maatregel heeft daarom een voornamelijk symbolisch karakter en leidt juist tot ongewenste gedragsveranderingen bij illegalen. Kinderen worden van school gehaald en de dokter wordt niet meer bezocht. Het zijn dit soort praktische voorbeelden die ertoe leiden dat illegalen uit het zicht verdwijnen van de officiële instanties en worden veroordeeld tot de rafelranden van de maatschappij. Tot slot kunnen er ook de nodige vraagtekens geplaatst worden bij de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel.

Kort gezegd houdt het voorstel in dat mensen die illegaal in Nederland zijn, een overtreding begaan. De sanctie hierop is een geldboete (max. € 3.900,-). Als de boete niet wordt betaald, is vervangende hechtenis mogelijk. Bij recidive kan een "zwaar" inreisverbod worden opgelegd. Op het niet naleven hiervan staat een gevangenisstraf van zes maanden.

Aangezien de gemeenten belast worden met de uitvoering en handhaving van deze wet, stelt de D66 fractie, u als College van B&W volgende vragen:

1. Bent u het met ons eens dat strafbaarstelling van illegaliteit op gespannen voet staat met fundamentele rechten zoals mensenrechten, internationale verdragen en het Unierecht en het bovendien de meest kwetsbare mensen treft?
2. Hoe denkt de burgemeester deze wet te gaan handhaven, en tegen welke kosten?
3. Hoe wilt u omgaan met negatieve bijeffecten, zoals minder zicht op aard en omvang van het aantal illegalen binnen de gemeentegrenzen en de positie van kwetsbare groepen in Helmond?

Tot zover

Namens de fractie SDO-D66-Helmondse Belangen
Noureddine Zarroy

Antwoord college van burgemeester en wethouders:

Naar aanleiding van uw bovengenoemde brief, delen wij u het volgende mede.

1. *In het Regeerakkoord 2012 is opgenomen: "illegaal verblijf wordt strafbaar gesteld. Daarbij zijn particulieren en particuliere organisaties die individueel hulp bieden niet strafbaar". Om dit te realiseren is door het kabinet aan de Tweede Kamer aangeboden een wetsvoorstel tot wijziging van de Vreemdelingenwet (kamerstuk nr. 33512). In de Memorie van Toelichting betoogt staatssecretaris*

dat de voorgestelde wetswijziging in overeenstemming is met de Europese rechtspraak van het Hof van Justitie. Wij kunnen vanuit onze positie niet beoordelen of de voorgestelde wetswijziging in strijd is met het recht of internationale verdragen. Dat is onze rol ook niet. Het nu in eerste instantie aan de Eerste Kamer, die ook oog heeft voor de kwaliteit van de wetgeving of de voorgestelde wetswijziging in overeenstemming is met het recht.

Het is juist dat het vreemdelingenrecht een heel kwetsbare groep mensen treft. Positief is dat het wetsontwerp de individuele hulpverlening door particulieren en particuliere organisaties ongemoeid laat. Dat biedt mogelijkheden om op individuele basis aandacht te blijven schenken aan het lot van mensen die in een kwetsbare positie verkeren. Wij vinden dat belangrijk omdat wij er niet van overtuigd zijn dat met de voorgestane wetswijziging de problematiek van de illegalen/uitgeprocedeerden op een sluitende wijze kan worden opgelost.

- 2. De handhaving van de voorgestelde wet gebeurt door de vreemdelingenpolitie, een onderdeel van de nationale politie. De burgemeester heeft als ambtsdrager daar geen bemoeienis mee. Als van haar als ambtsdrager of aan het college van burgemeester en wethouders medewerking wordt gevraagd aan de uitvoering van de wet, dan zullen wij ons daar aan houden. De kosten verbonden aan de uitvoering van de wet zijn voor het rijk.*
- 3. Het wetsvoorstel heeft geleid tot vele kritische reacties, mede als gevolg van de mogelijke effecten in de praktijk. We moeten daarom onze ogen niet sluiten voor mogelijk ongewenste bijwerkingen als dit wetsontwerp toch kracht van wet krijgt. Die noodzakelijke alertheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van ons college. Focus moet liggen op het bieden van perspectief aan de illegalen/uitgeprocedeerden, ook richting thuisland, en daar de inzet en vooral ondersteuning op te richten. Positief achten wij dat van regeringswege vastgehouden blijft worden aan het zogenaamde koppelingsbeginsel. Daardoor blijft het recht op onderwijs en medisch noodzakelijke zorg onverkort voor de onderhavige doelgroep bestaan.*

*Burgemeester en wethouders van Helmond
de burgemeester
mevr. P.J.M.G. Blanksma – van den Heuvel*

*de secretaris
A.A.M. Marneffe RA*